

На основу члана 102. став 23. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, број 35/23),
Савет Регулаторног тела за електронске комуникације и поштанске услуге, на 40. седници четвртог сазива одржаној 29. августа 2024. године, доноси

Правилник о начину коришћења радио-станица од стране радио-аматера

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 82/2024 од 11.10.2024. године, а ступио је на снагу
19.10.2024.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује начин коришћења радио-станица од стране радио-аматера, технички и други услови за њихово коришћење, као и изглед и садржина обрасца радиоаматерских лиценци и сертификата.

Члан 2.

Поједини појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) **аматерска радио-комуникација** је радио-комуникација између аматерских радио-станица;
- 2) **аматерска радио-комуникација у ванредним ситуацијама** је аматерска радио-комуникација, која се на позив органа одбране и безбедности и хитне службе користи у случајевима реаговања на последице или смањење ризика од катастрофа, за заштиту или спасавање људи, материјалних, културних и других добара;
- 3) **аматерска радио-станица** је радио-станица која се користи у оквиру аматерске, односно аматерске сателитске службе;
- 4) **аматерска радио-станица за радио-гониометрију** је предајна аматерска станица искључиво намењена за емитовање карактеристичних сигнала ради аматерског радио-гониометрисања;
- 5) **аматерска радио-фар станица** је предајна аматерска станица, светског, националног или локалног карактера, постављена на одређеној локацији ради емитовања посебних сигнала у сврху испитивања простирања радиоталаса и за друга техничка истраживања;
- 6) **аматерска репетиторска радио-станица** је аматерска станица за примарно или локално покривање, којом се аутоматски примају и предају сигнали других аматерских радио-станица;
- 7) **аматерска сателитска служба** је радио-служба радио-комуникација која свемирске станице на Земљиним сателитима користи у исте сврхе као што су сврхе аматерске службе;
- 8) **аматерска сателитска радио-комуникација** је радио-комуникација између аматерских радио-станица посредством аматерског сателита;
- 9) **аматерска свемирска радио-комуникација** је аматерска радио-комуникација која се остварује преко аматерских сателита или других објеката у свемиру;
- 10) **антенски систем** је опрема радио-станице коју чине антене, антенски водови и припадајући делови;
- 11) **аматерска служба** је радио-служба у сврху личног усавршавања, међусобних комуникација и техничких испитивања које обављају радио-аматери, односно овлашћене особе које се занимају за радио-технику искључиво из личних циљева и без материјалне користи;
- 12) **вршна снага обвојнице предајника** (*PEP – Peak Envelope Power*) је средња снага којом предајник, при нормалном раду, напаја антенски вод за време једног радиофреквенцијског периода на највишем врху модулацијске обвојнице;
- 13) **дигиталне комуникације** су радио-комуникације са дигиталним врстама емисија;
- 14) **емисија за аматерско радио-гониометрисање** је емисија карактеристичних сигнала намењених за аматерску радио-гониометрију, односно коришћење пријема радиоталаса ради одређивања смера из кога емитује предајна станица;
- 15) **ефективна израчена снага** (*ERP – Effective Radiated Power*) у посматраном смеру је производ снаге која се доводи антени и добитка те антене у посматраном смеру у односу на полуталасни дипол;
- 16) **еквивалентна изотропна израчена снага** (*EIRP – Equivalent Isotropic Radiated Power*) је производ снаге која се доводи антени и добитка антене у посматраном смеру у односу на изотропну антену (апсолутног или изотропног добитка);
- 17) **знак идентификације** је јединствена комбинација слова и бројева којом се идентификује емисија радио-фара

и репетитора у радиоаматерској служби на основу издате појединачне дозволе за коришћење радиофреквенцијског спектра;

18) **локално покривање** је радио-комуникација у зони где је могуће одржавање репетиторских веза на ужем географском подручју попут општинских и градских зона;

19) **одговорно лице организације радио-аматера** је изабрани члан организације радио-аматера које мора да поседује радиоаматерску лиценцу А класе;

20) **организације радио-аматера** су савез радио-аматера, радиоаматерски клуб или друго удружење радио-аматера, који су у складу са законом регистровани на територији Републике Србије;

21) **позивни знак** је јединствена комбинација слова и бројева која се додељује лиценцом радио-аматеру или појединачном дозволом за коришћење радиофреквенцијског спектра организацији радио-аматера;

22) **појединачна дозвола за коришћење радиофреквенцијског спектра** је дозвола издата радио-аматеру или организацији радио-аматера у складу са Законом о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, број 35/23, у даљем тексту: Закон) и општим актом из члана 102. став 21. тач. 1)–12) Закона (у даљем тексту: појединачна дозвола);

23) **предајник** је уређај који производи радиофреквенцијску енергију у сврху остваривања радио-комуникација;

24) **пријемник** је уређај повезан са антеном или другим извором радио-сигнала чија је сврха да се у погодном облику учини расположив информацијски садржај сигнала;

25) **примарно покривање** је радио-комуникација у зони где је могуће одржавање репетиторских веза на ширем географском подручју попут региона и магистралних праваца;

26) **радио-аматер** је лице овлашћено за коришћење аматерских радио-станица које се занима за радио-технику и радио-техником се бави искључиво из личних циљева и без материјалне користи;

27) **радио-станица** је један или више предајника или пријемника или комбинација предајника и пријемника, укључујући припадајућу опрему потребну на једном месту за обављање радиокомуникацијске службе или радиоастрономске службе;

28) **радиоаматерска лиценца** је документ издат радио-аматеру од стране Регулаторног тела за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор), на основу кога стиче право да користи аматерску радио-станицу према условима из Закона и овог правилника;

29) **савези радио-аматера** су Савез радио-аматера Србије и савези радио-аматера аутономних покрајина;

30) **средња снага** ($P - Power$) је снага којом предајник у условима нормалног рада напаја антенски вод у току интервала времена који је довољно дуг у поређењу са периодом најниже модулишуће фреквенције;

31) **техничко испитивање** је коришћење аматерске радио-станице за истраживање рефлексија од објеката у свемиру, простирања радио-таласа у нерегуларним условима и специјалних техника преноса информација радио-таласима, у складу са условима из овог правилника;

32) **CEPT** (*European Conference of Postal and Telecommunications Administrations*) – Европска конференција поштанских и телекомуникационих администрација;

33) **CEPT радиоаматерска лиценца** је лиценца издата радио-аматеру А класе по CEPT препоруци T/R 61-01

34) **HAREC** (*Harmonised Amateur Radio Examination Certificate*) – Сертификат о усаглашеном испиту за радио-аматере по CEPT препоруци T/R 61-02;

35) **IARU** (*International Amateur Radio Union*) – Међународна радиоаматерска унија;

36) **ITU** (*International Telecommunication Union*) – Међународна унија за телекомуникације.

II. ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА РАД АМАТЕРСКИХ РАДИО-СТАНИЦА

1. Општи услови

Члан 3.

Аматерске радио-станице користе радиофреквенцијске опсеге намењене за аматерску и аматерску сателитску службу, који су одређени Уредбом о утврђивању Плана намене радиофреквенцијских опсега („Службени гласник РС”, број 9/24, у даљем тексту: План намене).

Члан 4.

Аматерске радио-станице намењене аматерској, односно аматерској сателитској служби на секундарној основи не смеју изазивати штетне сметње станицама примарних служби и не могу бити заштићене од штетних сметњи радио-станица, које радиофреквенцијске опсеге користе на примарној основи.

Члан 5.

Средња снага сваке споредне компоненте којом предајник напаја антенски вод не сме да пређе вредности добијене према прорачуну из Табеле 1 овог члана.

Табела 1

Радиофреквенцијски опсег	Слабљење у (dB) у односу на снагу којом се напаја антенски вод

< 30 MHz	43+10log (PEP*) или 50 dB, примењује се величина која је строжа
> 30 MHz	43+10log (P**) или 70 dB примењује се величина која је строжа

Напомена:

- *PEP (PEP – Peak Envelope Power) означава вршну снагу обвојнице предајника у W
- **P означава средњу снагу у W

2. Врсте аматерских радио-станица

Члан 6.

Аматерске радио-станице, у смислу овог правилника, су:

1) аматерске радио-станице, и то:

- (1) личне аматерске радио-станице, које постављају и користе радио-аматери A, B и C класе,
- (2) клупске аматерске радио-станице, које постављају организације радио-аматера, а користе их радио-аматери;
- 2) аматерске репетиторске радио-станице које постављају и користе организације радио-аматера;
- 3) аматерске радио-фар станице које постављају и користе организације радио-аматера;
- 4) аматерске радио-станице за радио-гониometriју које постављају и користе организације радио-аматера.

Аматерске радио-станице из става 1. тач. 1), 2) и 3) овог члана се постављају и користе у складу са важећом појединачном дозволом и од стране радио-аматера са важећом радиоаматерском лиценцом.

Аматерске радио-станице из става 1. тач. 2) и 3) овог члана се постављају и користе у складу са усаглашеним плановима савеза радио-аматера.

а) Аматерске радио-станице

Члан 7.

Аматерске радио-станице могу, сагласно класи радио-аматера, емитовати само у радиофреквенцијским опсезима према Плану намене и максималним снагама предајника датим у Табели 2 овог члана.

Табела 2

Радиоаматерски опсег	Радиофреквенцијски опсег	Основ коришћења	Максимална снага предајника PEP [W] за класу радио-аматера			Напомена
			A	B	C	
135 kHz	135.7–137.8 kHz	Секундарна	1			(1)
472 kHz	472–479 kHz	Секундарна	1			(1), (2)
1.8 MHz	1810–1850 kHz	Примарна	1000			
1.8 MHz	1850–2000 kHz	Секундарна	1000			
3.5 MHz	3500–3800 kHz	Примарна	1500	100	100	
5 MHz	5351.5–5366.5 kHz	Секундарна	15			(1), (2)
7 MHz	7000–7100 kHz	Примарна	1500	100	100	(4)
7 MHz	7100–7200 kHz	Примарна	1500	100	100	
10 MHz	10100–10150 kHz	Секундарна	300			
14 MHz	14000–14350 kHz	Примарна	1500	100		(4)
18 MHz	18068–18168 kHz	Примарна	1500			(4)
21 MHz	21000–21450 kHz	Примарна	1500	100		(4)
24 MHz	24890–24990 kHz	Примарна	1500			(4)
28 MHz	28000–29700 kHz	Примарна	1500	100		(4)
50 MHz	50–52 MHz	Секундарна	100			(3)
70 MHz	69.9–70.5 MHz	Секундарна	10			(2)
144 MHz	144–146 MHz	Примарна	1500	75	75	(4)
432 MHz	430–432 MHz	Примарна	1500	50	50	(2)
432 MHz	432–438 MHz	Примарна	1500	75	75	(4)
432 MHz	438–440 MHz	Примарна	1500	50	50	(2)
1.2 GHz	1240–1300 MHz	Секундарна	300			(4)
2.3 GHz	2300–2450 MHz	Секундарна	300			(4), (5)

5 GHz	5650–5850 MHz	Секундарна	300			(4), (5)
10 GHz	10–10.5 GHz	Секундарна	150			(4)
24 GHz	24–24.05 GHz	Примарна	75			(4), (5)
24 GHz	24.05–24.25 GHz	Секундарна	75			(5)
47 GHz	47–47.2 GHz	Примарна	75			(4)
76 GHz	75.5–77.5 GHz	Секундарна	75			(4)
76 GHz	77.5–78 GHz	Примарна	75			(4)
76 GHz	78–81.5 GHz	Секундарна	75			(4)
122 GHz	122.25–123 GHz	Секундарна	75			(4)
134 GHz	134–136 GHz	Примарна	75			(4)
134 GHz	136–141 GHz	Секундарна	75			(4)
241 GHz	241–248 GHz	Секундарна	75			(4)
241 GHz	248–250 GHz	Примарна	75			(4)

Напомене:

- (1) Максимална снага се односи на еквивалентну изотропну израчену снагу (*EIRP*);
- (2) Примена радиофреквенцијског опсега је могућа једино ако је у складу са Планом намене;
- (3) Ефективна израчена снага (*ERP*) је дефинисана у складу са националном нотом SRB18 из Плана намене као максимална вредност ERP у урбаним срединама 10 W, односно, ван урбаних средина 100 W;
- (4) Радиофреквенцијски опсези намењени за рад аматерске сателитске службе, у складу са одговарајућом класом радио-аматера, према Плану намене;
- (5) Радиоаматерска служба која ради у радиофреквенцијском опсегу одређеном и за ISM (примена у индустрији, науци и медицини) мора прихватити штетне сметње које могу бити изазване овим применама;
- (6) Наведене вредности снага су максималне могуће снаге предајника. Савези радио-аматера споразумно могу додатно ограничити вредности снага.

Савези радио-аматера споразумно усклађују начин коришћења радиофреквенцијских подопсега у оквиру радиофреквенцијских опсега додељених на коришћење аматерској и аматерској сателитској служби према Плану намене, а на основу препорука IARU.

Врсте и ширине емисија радиоаматерских станица се користе у складу са препоруком IARU.

б) Аматерске репетиторске радио-станице

Члан 8.

Аматерске репетиторске радио-станице могу да раде само на одређеним радио-фреквенцијама унутар радиофреквенцијских подопсега и са размацама између канала датим у Табели 3 овог члана.

Табела 3

Радиоаматерски опсег	Радиофреквенцијски подопсег	
	Пријемне радио-фреквенције (MHz)	Предајне радио-фреквенције (MHz)
Аналогне репетиторске радио-станице		
144 MHz	144.975–145.194	145.575–145.7935
	размак између канала је 12.5 kHz	
432 MHz	431.625–431.975	430.025–430.375
	432.600–432.9875	434.600–434.9875
	433.000–433.375	434.600–434.975
	431.050–431.825	438.650–439.425
	размак између канала је 12.5 kHz	
1.2 GHz	1270.025–1270.700	1242.025–1242.700
	1293.150–1294.350	1258.150–1259.350
	1291.000–1291.475	1297.000–1297.475
	размак између канала је 25 kHz	
Дигиталне репетиторске радио-станице		

432 MHz	430.600–430.925	438.200–438.525
	размак између канала је 12.5 kHz	
144 MHz	144.800 (APRS*)	
432 MHz	432.500 (APRS*)	
1.2 GHz	1270.025–1270.700	1242.025–1242.700
	1293.150–1294.350	1258.150–1259.350
	1291.000–1291.475	1297.000–1297.475
	размак између канала је 25 kHz	

* APRS – *Automatic Packet Reporting System*: систем дигиталних радиоаматерских комуникација за пренос информација

У радиофреквенцијском опсегу 2.3 GHz и вишим опсезима, техничке карактеристике аматерских репетиторских станица усклађују се са стандардима и препорукама IARU за такве врсте радио-станица.

Међусобно повезивање аматерских репетиторских радио-станица и прослеђивање аматерских радио-комуникација између тих станица планирају и усаглашавају савези радио-аматера, споразумно, у складу са овим правилником.

Аналогне репетиторске станице раде аналогним врстама емисије (F3E).

Дигиталне репетиторске станице раде дигиталним врстама емисије (стандарди: DMR, C4FM, D-Star, AX-25, APRS и други).

Члан 9.

Девијација радио-фреквенције предајника аматерских репетиторских станица које раде у радиофреквенцијском опсегу 1.2 GHz не сме бити већа од ± 5 kHz, а за предајнике аматерских репетиторских станица које раде у радиофреквенцијском опсегу 144 MHz и 432 MHz, не сме бити већа од ± 3 kHz.

Члан 10.

Еквивалентна израчена снага за аматерске репетиторске станице не сме бити већа од:

- 1) 15 W – за аматерске аналогне репетиторске станице за примарно покривање;
- 2) 1 W – за аматерске аналогне репетиторске станице за локално покривање;
- 3) 15 W – за аматерске дигиталне репетиторске станице за примарно покривање;
- 4) 1 W – за аматерске дигиталне репетиторске станице за локално покривање.

в) Аматерске радио-фар станице

Члан 11.

Аматерске радио-фар станице користе се само у радиофреквенцијским подопсезима и са врстом емисије датим у Табели 4 овог члана, а у складу са међународним прописима.

Табела 4

Радиоаматерски опсег	Радиофреквенцијски подопсег за аматерске радио-фарове	Карактер радио-фар станица	Врста емисије
14 MHz	14099–14101 kHz	Светски	A1A, A2A
18 MHz	18109–18111 kHz	Светски	A1A, A2A
21 MHz	21149–21151 kHz	Светски	A1A, A2A
24 MHz	24929–24931 kHz	Светски	A1A, A2A
28 MHz	28190–28225 kHz	Светски	A1A, A2A
50 MHz	50.400–50.500 MHz 50.401 MHz +/- 500 Hz	Светски, Национални Светски, Национални	F1A F1D
70 MHz	70.090–70.100 MHz 70.091 MHz	Светски, Национални Светски, Национални	F1A F1D
144 MHz	144.400–144.490 MHz	Национални	F1A
		Локални	F1A
432 MHz	432.400–432.490 MHz	Национални	F1A
		Локални	F1A
		Национални	F1A

1.2 GHz	1296.750–1296.994 MHz	Локални	F1A
2.3 GHz	2320.750–2321.000 MHz	Национални	F1A
		Локални	F1A

Члан 12.

Еквивалентна израчена снага аматерских радио-фар станица не сме бити већа од:

- 1) 50 W – за аматерске радио-фар станице светског карактера;
- 2) 10 W – за аматерске радио-фар станице националног карактера;
- 3) 1 W – за аматерске радио-фар станице локалног карактера.

г) Аматерска радио-станција за радио-гониометрију

Члан 13.

Аматерска радио-станција за радио-гониометрију користи се само у радиофреквенцијским подопсезима 144 MHz и 3.5 MHz и врстом емисије A1A, односно врстом емисије A2A само у подопсегу 144 MHz, према међународно усклађеним правилима за такмичења у аматерском радио-гониометрисању.

Члан 14.

Еквивалентна израчена снага аматерске радио-станице за радио-гониометрију не сме бити већа од:

- 1) 5 W – за аматерске предајне станице за радио-гониометрисање које раде у радиофреквенцијском опсегу 144 MHz;
- 2) 10 W – за аматерске предајне станице за радио-гониометрисање које раде у радиофреквенцијском опсегу 3.5 MHz.

3. Локација и време рада аматерских радио-станица

Члан 15.

Аматерска радио-станција може да се користи са фиксне локације, за време кретања и за време задржавања на тачкама које нису унапред одређене.

Аматерска репетиторска радио-станција користи се са фиксне локације и по потреби на тачкама које нису унапред одређене.

Аматерска радио-фар станица користи се са фиксне локације, осим аматерске радио-фар станице локалног карактера која се користи и за време задржавања на тачкама које нису унапред одређене.

Аматерска радио-станција за радио-гониометрију користи се за време задржавања на тачкама које нису унапред одређене.

Аматерска радио-станција у току 24 сата ради повремено (HX).

4. Идентификација емисија аматерских радио-станица

а) Позивни знак и знак идентификације

Члан 16.

Све емисије аматерских радио-станица морају се идентификовати позивним знаком или знаком идентификације.

Емисије личних и клупских аматерских радио-станица идентификују се позивним знаком.

Емисије аматерских репетиторских станица, аматерских радио-фар станица и аматерских радио-станица за радио-гониометрију идентификују се повременим аутоматским емитовањем знакова идентификације.

Изузетно, емисије аматерских радио-фар станица локалног карактера, као и емисије у сврху техничких испитивања у аматерским свепирским радио-комуникацијама, не морају се идентификовати на начин описан у ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 17.

Позивни знаци и знаци идентификације којима се идентификују емисије аматерских радио-станица састоје се из следећих делова:

- 1) два слова;
- 2) једног броја;

3) једног, два или три слова.

Део позивног знака и знака идентификације из става 1. тачка 1) овог члана, чине слова YТ или YU, чиме се означава припадност аматерске радио-станице Републици Србији, у складу са Табелом међународних позивних знакова ITU.

Део позивног знака и знака идентификације из става 1. тачка 3) овог члана, чине слова међународне латиничне абегеде, при чему се акцентирана слова не смеју користити.

У делу позивног знака и знака идентификације из става 1. тачка 3) овог члана, не смеју се употребљавати комбинације слова које би, услед сличности са сигналама за несрећу, безбедност, узбуну или хитност, могле да унесу забуну.

Члан 18.

Пригодни позивни знак је позивни знак који се користи само за потребе активности и манифестација у којима учествују радио-аматери и организације радио-аматера и може да буде нестандартног формата у односу на формат прописан у члану 17. овог правилника

Захтев за издавање пригодног позивног знака, са предложеним позивним знаком и предвиђеним периодом трајања позивног знака, не дужем од годину дана, подноси се Регулатору, најкасније два месеца пре почетка коришћења, како би се исти пријавио ITU и објавио у њеном Билтену.

Регулатор обавештава подносиоца захтева да је захтев прихваћен по објављивању пригодног позивног знака у Билтену ITU.

Нестандардни позивни знак је позивни знак који садржи другачију комбинацију бројева и слова уз обавезан префикс из става 1. тач. 2) и 3) члана 17. овог правилника.

Члан 19.

Такмичарски позивни знак је позивни знак који се користи са ограниченим трајањем само за време такмичења радио-аматера.

Захтев за издавање такмичарског позивног знака, са предложеним позивним знаком и предвиђеним периодом трајања позивног знака, подноси се Регулатору, најкасније два месеца пре почетка коришћења.

Регулатор издаје такмичарски позивни знак из става 2. овог члана подносиоцу захтева.

Члан 20.

Емисије аматерских радио-станица морају се идентификовати позивним знаком који Регулатор додељује радиоаматерском лиценцом радио-аматеру, односно појединачном дозволом радио-аматеру и организацији радио-аматера.

Регулатор, у поступку из става 1. овог члана, може затражити од једног или више савеза радио-аматера мишљење у вези са предложеним позивним знаком.

Члан 21.

У истом радиофреквенцијском опсегу не сме се у исто време користити више аматерских радио-станица које емитују истом врстом емисије, а чије се емисије идентификују истим позивним знаком или знаком идентификације.

Члан 22.

Позивни знак се обавезно емитује на почетку и на крају сваке аматерске радио-комуникације.

Почетком и крајем аматерске радио-комуникације, у смислу одредбе из става 1. овог члана, сматра се почетак и крај низа кратких аматерских радио-комуникација између истих аматерских станица.

За време дужих аматерских радио-комуникација позивни знак се обавезно емитује на сваких десет минута.

Позивни знак се емитује увек када се мења радио-фреквенција.

Члан 23.

Када се позивни знак изговара, слова и бројеви из којих се састоји позивни знак, изговарају се речима чије је почетно слово исто као и слово или бројка у позивном знаку (срицање).

За срицање се користе речи наведене у националној табели срицања и међународној табели срицања:

НАЦИОНАЛНА ТАБЛИЦА СРИЦАЊА		МЕЂУНАРОДНА ТАБЛИЦА СРИЦАЊА	
Слово или бројка	Реч	Слово или бројка	Реч
A	Авала	A	Alpha
B	Београд	B	Bravo
C	Цер	C	Charlie

D	Дрина	D	Delta
E	Европа	E	Echo
F	Футог	F	Foxtrot
G	Голија	G	Golf
H	Херој	H	Hotel
I	Ивањица	I	India
J	Јадар	J	Juliet
K	Косово	K	Kilo
L	Лесковац	L	Lima
M	Морава	M	Mike
N	Ниш	N	November
O	Обилић	O	Oscar
P	Пирот	P	Papa
Q	Кворум	Q	Quebec
R	Рума	R	Romeo
S	Сава	S	Sierra
T	Тимок	T	Tango
U	Ужице	U	Uniform
V	Ваљево	V	Victor
W	Дупло ве	W	Whiskey
X	Икс	X	X-ray
Y	Ипсилон	Y	Yankee
Z	Земун	Z	Zulu
Ђ	Ђуприја	1	one
Ч	Чачак	2	two
Ђ	Ђаковица	3	three
Џ	Џеп	4	four
Љ	Љубовија	5	five
Њ	Његош	6	six
Ш	Шабац	7	seven
Ж	Жабалђ	8	eight
		9	nine
		0	zero
1	Јединица		
2	Два		
3	Три		
4	Четири		
5	Петица		
6	Шест		
7	Седам		
8	Осам		
9	Девет		
0	Нула		

Члан 24.

Емисија аматерских радио-станица за време задржавања на тачкама које нису унапред одређене, може се идентификовати позивним знаком коме се додаје наставак који се састоји од разломачке црте (/) и слова „P” за радио-телеграфију или од речи „portable” за радио-телефонију.

Емисија аматерских радио-станица на моторном возилу или на броду који се налази унутар територијалних вода, идентификује се позивним знаком коме се додаје наставак који се састоји од разломачке црте (/) и слова „М” за радио-телеграфију или од речи „mobile” за радио-телефонију.

Емисија аматерских радио-станица на ваздухоплову идентификује се позивним знаком коме се додаје наставак који се састоји из разломачке црте (/) и слова „АМ” за радио-телеграфију или од речи „air mobile” за радио-телефонију.

Емисија аматерских радио-станица на пловилу које се налази у међународним водама, идентификује се позивним знаком коме се додаје наставак који се састоји од разломачке црте (/) и слова „ММ” за радио-телеграфију или од речи „maritime mobile” за радио-телефонију.

б) Идентификација емисија аматерских репетиторских радио-станица

Члан 25.

Емисије аматерских аналогних и дигиталних репетиторских радио-станица морају се идентификовати знаком идентификације који додељује Регулатор појединачном дозволом организацији радио-аматера.

Регулатор, у поступку из става 1. овог члана, може затражити од једног или више савеза радио-аматера мишљење у вези са предложеним знаком идентификације.

в) Идентификација емисија аматерских радио-фар станица

Члан 26.

Емисије аматерских радио-фар станица морају се идентификовати знаком идентификације који додељује Регулатор појединачном дозволом организацији радио-аматера.

Регулатор, у поступку из става 1. овог члана, може затражити од једног или више савеза радио-аматера мишљење у вези са предложеним знаком идентификације.

Аматерска радио-фар станица ради идентификације мора да емитује знак идентификације и податке о локацији те аматерске радио-фар станице, у погодном облику помоћу међународног Морзеовог кода брзином телеграфисања од око 50 карактера у минути или помоћу дигиталне врсте емисије

Аматерска радио-фар станица, после емитовања знака идентификације и података о локацији из става 3. овог члана, емитује непрекидни сигнал у трајању од око 20 секунди.

г) Идентификација емисија аматерских радио-станица за радио-гониометрију

Члан 27.

Емисије аматерских радио-станица за радио-гониометрију идентификују се карактеристичним сигналом који се емитује помоћу међународног Морзеовог кода брзином телеграфисања од 10 до 60 карактера у минути и који се састоји од комбинације највише три карактера.

III. САДРЖАЈ АМАТЕРСКИХ РАДИО-КОМУНИКАЦИЈА

Члан 28.

Аматерске радио-комуникације морају се обављати обичним и разумљивим језиком уз придржавање Кодекса понашања IARU.

Скраћенице и кодови који су у међународној употреби сматрају се обичним језиком.

Садржај аматерских радио-комуникација мора бити у складу са прописаним оквиром аматерске и аматерске сателитске службе.

Члан 29.

У аматерским радио-комуникацијама није дозвољен било какав рад који није у складу са Законом, овим правилником и Планом намене, као ни:

- 1) коришћење радиофреквенцијских опсега намењених аматерској служби без поседовања радиоаматерске лиценце;
- 2) намерно ометање радиоаматерске комуникације;
- 3) размењивање порука које се не односе на радио-аматере, осим у случају несреће, опасности и/или у ванредним ситуацијама;
- 4) коришћење непристојног речника, изговарање увреда, израза мржње или претњи;
- 5) емитовање музичких садржаја, других забавних садржаја или комерцијалног оглашавања;
- 6) емитовање погрешног или туђег позивног знака, емитовање сигнала нејасног садржаја, као и комуницирање

са другим радио-станицама које немају идентификациони знак или га не емитују у прописаним временским интервалима.

IV. УСЛОВИ ЗА СТИЦАЊЕ ЗВАЊА РАДИО-АМАТЕР

Члан 30.

Звање радио-аматера може да стекне свако лице које је стручно оспособљено за рад на аматерским радио-станицама и поседује радиоаматерску лиценцу.

Стручна оспособљеност радио-аматера доказује се полагањем стручног испита за одговарајућу радиоаматерску класу.

Радио-аматери се, према степену стручне оспособљености, разврставају у класе, и то: *A*, *B* и *C*.

1. Стручни испит

Члан 31.

Стручни испит по класама се полаже по јединственом плану и програму који доноси Савез радио-аматера Србије.

Полагање стручног испита за радио-аматера спроводи организације радио-аматера, уз сагласност и надзор савеза радио-аматера.

Полагање стручног испита за *A* класу дозвољено је кандидатима који имају положен стручни испит за *B* класу.

Кандидат који положи стручни испит за радио-аматера добија доказ о положеном стручном испиту за одговарајућу класу, који издаје савез радио-аматера.

Кандидат који је положио стручни испит за радио-аматера може да поднесе Регулатору захтев за издавање радиоаматерске лиценце.

2. Радиоаматерска лиценца

Члан 32.

Регулатор на основу поднетог уредног захтева издаје радиоаматерску лиценцу.

Захтев за издавање радиоаматерске лиценце садржи:

- 1) име и презиме подносиоца захтева;
- 2) јединствени матични број подносиоца захтева;
- 3) место и адресу пребивалишта подносиоца захтева;
- 4) предложени позивни знак;
- 5) потпис подносиоца захтева.

Уз попуњен захтев доставља се и следећа документација:

- 1) доказ о положеном стручном испиту за одговарајућу класу;
- 2) доказ о уплати таксе за издавање радиоаматерске лиценце.

Документацију потребну за издавање радиоаматерске лиценце може да прикупља и организација радио-аматера у име својих чланова и да је доставља збирно Регулатору.

Радиоаматерска лиценца се издаје на период од десет година.

Захтев за продужење рока важења радиоаматерске лиценце се подноси Регулатору, а уз захтев се доставља и доказ о уплати таксе за издавање радиоаматерске лиценце.

Позивни знак који је већ био додељен радиоаматерском лиценцом, може се доделити другом радио-аматеру након најмање годину дана од дана истека лиценце уколико ималац лиценце није затражио њено продужење, односно након најмање три године од смрти имаоца лиценце.

Ималац радиоаматерске лиценце дужан је да обавести Регулатора о промени података из става 2. овог члана, у року од 30 дана од дана настанка промене.

Регулатор може одузети радиоаматерску лиценцу у случајевима када утврди да је ималац радиоаматерске лиценце користио аматерску радио-станицу супротно одредбама Закона, Плана намене и овог правилника.

Образац захтева за издавање радиоаматерске лиценце је дат у Прилогу 1, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 33.

Образац радиоаматерске лиценце је дат у Прилогу 2, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Радиоаматерска лиценца штампа се на пластичној картици димензија 54 x 86,6 mm.

Члан 34.

Услови за стицање А класе радио-аматера из члана 30. овог правилника, одговарају програму СЕРТ радиоаматерске класе према СЕРТ препоруци T/R 61-02.

Класе В и С су националне класе.

3. СЕРТ радиоаматерска лиценца

Члан 35.

Радио-аматер који поседује радиоаматерску лиценцу за А класу радио-аматера може, у складу са СЕРТ препоруком T/R 61-01, поднети захтев Регулатору за добијање СЕРТ радиоаматерске лиценце (у даљем тексту: СЕРТ лиценца).

Члан 36.

СЕРТ лиценцу издаје Регулатор и иста садржи следеће податке:

- 1) у наслову СЕРТ радиоаматерска лиценца;
- 2) изјаву према којој је ималац СЕРТ лиценце овлашћен да користи аматерску радио-станицу, у складу са СЕРТ препоруком T/R 61-01, у земљама у којима се иста примењује;
- 3) име и адреса пребивалишта имаоца СЕРТ лиценце;
- 4) позивни знак;
- 5) период важења СЕРТ лиценце;
- 6) назив органа који издаје СЕРТ лиценцу.

Садржај СЕРТ лиценце исписан је на српском, енглеском, француском и немачком језику.

СЕРТ лиценца је дата у Прилогу 3, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Ако је радио-аматеру одузета радиоаматерска лиценца, Регулатор одузима СЕРТ лиценцу издату том радио-аматеру.

4. HAREC сертификат

Члан 37.

Радио-аматер који поседује радиоаматерску лиценцу за А класу радио-аматера може, у складу са СЕРТ препоруком T/R 61-02, поднети захтев Регулатору за добијање HAREC сертификата (HARMONISED AMATEUR RADIO EXAMINATION CERTIFICATE – HAREC).

Садржај HAREC сертификата исписан је на српском, енглеском, француском и немачком језику.

HAREC сертификат је дат у Прилогу 4, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

5. Појединачна дозвола

Члан 38.

Регулатор издаје појединачну дозволу радио-аматеру односно организацији радио-аматера у складу са општим актом Регулатора који ближе уређује услове доделе и коришћења радиорефреквенцијског спектра, а који нарочито садржи обрасце захтева и одговарајућу техничку документацију која се прилаже уз захтев за издавање појединачне дозволе, као и обрасце појединачних дозвола.

Документацију из става 1. овог члана, потребну за издавање појединачне дозволе, може да прикупља и организација радио-аматера и да је збирно доставља Регулатору.

V. ДНЕВНИК АМАТЕРСКЕ РАДИО-СТАНИЦЕ

Члан 39.

Подаци који се односе на аматерске радио-комуникације сваке аматерске радио-станице уписују се у дневник аматерске радио-станице.

Дневник аматерске радио-станице води се на начин који обезбеђује трајни запис у писаном или електронском облику.

Подаци који се обавезно уписују у дневник аматерске радио-станице су:

- 1) дан, месец и година остварене аматерске радио-комуникације;
- 2) време почетка аматерске радио-комуникације, а приликом дужих емитовања време почетка и време завршетка емитовања;
- 3) позивни знак којим је идентификована емисија коресподентне аматерске радио-станице;
- 4) назив коришћеног аматерског радиорефреквенцијског опсега;
- 5) врста емисије;
- 6) потпис радио-аматера (за клупске станице).

Дан, месец и година уписују се увек као група од шест арапских бројева.

Време се изражава као координирано универзално време (UTC), а уписује се увек као група од четири арапска броја који означавају сате и минуте (00 00).

Поред података наведених у ставу 3. овог члана, у дневник се могу уписивати и подаци о квалитету сигнала и квалитету пријема, локација аматерске радио-станице чија је емисија примарна, име оператера на коресподентној станици, врста и интензитет сметњи и др.

Дневник аматерске радио-станице чува се најмање две године од дана уношења последњег уписа.

VI. КОНТРОЛА АМАТЕРСКИХ РАДИО-КОМУНИКАЦИЈА

Члан 40.

Радиоаматерске станице подлежу контроли радиофреквенцијског спектра, као и друге врсте радио-станица, у складу са Законом и општим актом којим се уређује начин контроле коришћења радиофреквенцијског спектра, обављања техничких прегледа и заштите од сметњи.

Радио-аматери и организације радио-аматера могу да пријаве Регулатору коришћење радио-аматерских станица које је у супротности са одредбама Закона, Плана намене и овог правилника, у циљу заштите радиофреквенцијских опсега који су додељени на коришћење радиоаматерској служби.

VII. РАДИОАМАТЕРСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

Члан 41.

Радиоаматерске комуникације могу се, на позив органа одбране и безбедности и хитне службе, користити у ванредним ситуацијама, односно у случају реаговања на последице или смањење ризика од катастрофа, за заштиту и спасавање људи, материјалних, културних и других добара, у складу са законом којим се уређује смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама.

VIII. СТРАНИ ДРЖАВЉАНИ КАО РАДИО-АМАТЕРИ

Члан 42.

Страни држављанин који је радио-аматер на основу СЕРТ лиценце или националне лиценце еквивалентне одговарајућој СЕРТ лиценци у складу са СЕРТ препоруком T/P 61-01, издате у држави чији је држављанин, може користити радиоаматерску станицу у Републици Србији до 90 дана непрекидно, без прибављања одговарајуће радиоаматерске лиценце и појединачне дозволе.

Позивни знак за лица из става 1. овог члана састављен је од префикса који чине слова YU, разломачке црте (/) и позивног знака који радио-аматер користи у својој земљи.

Страном држављанину, који има одговарајући сертификат за положен радиоаматерски испит у оквиру СЕРТ-а, одговарајућу СЕРТ лиценцу или националну лиценцу еквивалентну одговарајућој СЕРТ лиценци у складу са СЕРТ препоруком T/P 61-02, Регулатор на захтев издаје радиоаматерску лиценцу и појединачну дозволу које одговарају његовој радиоаматерској класи и на основу које може користити радиоаматерску станицу у Републици Србији у трајању дужем од 90 дана, односно на период трајања боравишне дозволе.

За издавање радиоаматерске лиценце и појединачне дозволе из става 3. овог члана, страни држављанин је дужан да уз захтев за издавање радиоаматерске лиценце и појединачне дозволе приложи и документацију о дозволи за боравак коју издаје надлежно министарство или други документ којим доказује да има дозволу боравка у Републици Србији дуже од 90 дана.

IX. ДАЉИНСКИ УПРАВЉАЊЕ РАДИОАМАТЕРСКЕ СТАНИЦЕ

Члан 43.

Радио-аматер на основу радиоаматерске лиценце коју издаје Регулатор, или страни држављанин на основу одговарајуће СЕРТ лиценце или националне лиценце еквивалентне одговарајућој СЕРТ лиценци у складу са СЕРТ препоруком T/P 61-01 издатој у држави чији је држављанин, може даљински управљати радио-аматерском станицом на подручју Републике Србије за коју је издата појединачна дозвола, под надзором и одговорношћу власника радио-станице, иако се исти физички не налази у Републици Србији.

X. ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 44.

Регулатор води, објављује и ажурира евиденцију издатих лиценци и појединачних дозвола, као и додељених позивних знакова и знакова идентификације, укључујући такмичарске и пригодне позивне знаке.

XI. ПОСЕБНЕ ОБАВЕЗЕ САВЕЗА РАДИО-АМАТЕРА

Члан 45.

Савези радио-аматера су у обавези да успоставе делотворну међусобну комуникацију и сарадњу, у погледу послова који се односе на примену овог правилника, водећи рачуна о правима и интересима радио-аматера.

Савези радио-аматера су у обавези да послове који се односе на примену овог правилника, обављају ажурно, професионално, транспарентно и на некомерцијалној основи, водећи рачуна о правима и интересима радио-аматера.

Савези радио-аматера су у обавези да, на захтев Регулатора, доставе потребне податке и информације које се односе на примену овог правилника.

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46.

Радио-аматери који су, до ступања на снагу овог правилника, имали класе 1, 2 и 3, према овом правилнику распоређују се на следећи начин:

- 1) класа 1 се преводи у класу А,
- 2) класа 2 се преводи у класу С,
- 3) класа 3 се преводи у класу В.

Радиоаматерске лиценце и појединачне дозволе издате пре ступања на снагу овог правилника ће важити до истека рока на који су издате.

Члан 47.

Савези радио-аматера су у обавези да своје оснивачке, нормативне и друге акте ускладе са одредбама овог правилника, у року од 90 дана од дана његовог ступања на снагу, и то тако да омогуће једноставан и приступачан начин учлањења и деловања свих заинтересованих овлашћених корисника радиоаматерске службе, без ограничења и дискриминације, посебно водећи рачуна о међусобној усаглашености и координацији.

Члан 48.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину коришћења аматерских радио станица („Службени гласник РС”, број 52/11), осим одредбе члана 33. став 2. која остаје на снази до ступања на снагу подзаконског акта из члана 29. став 3. Закона.

Члан 49.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 1-01-3400-14/23-24

У Београду, 29. августа 2024. године

Председник Савета,
Драган Ковачевић, с.р.

Прилог 1. Образац захтева за издавање радиоаматерске лиценце (Захтев за издавање радиоаматерске лиценце)

Прилог 2. Образац радиоаматерске лиценце (Радиоаматерска лиценца)

Прилог 3. Образац СЕРТ радиоаматерске лиценце (СЕРТ радиоаматерска лиценца)

Прилог 4. Образац HAREC сертификата (Сертификат о усаглашеном испиту за радио-аматера по СЕРТ препоруци T/R 61-02)